ZÁKLADNÍ ŠKOLA ŠTĚTÍ
OSTROVNÍ 300
FAKULTNÍ ŠKOLA
UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM
Pedagogická fakulta

Školní preventivní strategie 2017-2021

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení. Definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle, je naplánována tak, aby mohla být řádně uskutečňována. Přizpůsobuje se kulturním a sociálním okolnostem i struktuře školy či specifické populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí, respektuje rozdíly ve školním prostředí. Pomocí této strategie se škola snaží eliminovat výskyt rizikových forem chování, zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí.

Má dlouhotrvající výsledky, pojmenovává problémy z oblasti rizikových forem chování. Pomáhá zejména těm jedincům, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin (minoritám, cizincům, pacientům či dětem) při zajištění jejich lidských práv a povinností. Podporuje zdravý životní styl, tj. harmonickou rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity). Poskytuje podněty ke zpracování Minimálního preventivního programu.

Na období let 2017 – 2021 vydalo MŠMT „ Národní strategii primární prevence rizikového chování“. Tato strategie má za hlavní cíl prostřednictvím efektivního systému prevence, fungujícího na základě komplexního působení všech na sebe vzájemně navazujících subjektů, minimalizovat vznik a snížit míru rizikového chování u dětí a mládeže.

Školní preventivní strategie **ZŠ Štětí, Ostrovní 300, okres Litoměřice** stanovuje základní strategii v prevenci sociálně patologických jevů ve škole, stanoví hlavní cíle školy v této oblasti a popisuje metody a formy, jakými je těchto cílů dosahováno.

Cílem primární prevence na naší škole je především zvýšení odolnosti žáků vůči sociálně patologickým jevům, utváření teoretických znalostí a praktických dovedností, dlouhodobé a všestranné působení na osobnost a postoje žáků za předpokladu respektování věku a osobních zvláštností dítěte.

Dlouhodobé cíle

· prohlubovat povědomí žáků o sociálně patologických jevech a o následcích, které mohou nastat

· posilovat právní vědomí o kriminalitě, předpisech a zákonech

· posilovat zdravé sebevědomí, umět se přiměřeně prosadit v kolektivu

· vytvářet podmínky pro pocit bezpečí žáků a pedagogů, vytvářet příznivé klima pro práci ve škole

· podporovat zdravý životní styl

· sledovat a hlídat absenci žáků

· zajistit volnočasové aktivity

· spolupracovat se zákonnými zástupci žáků

· monitorovat projevy fyzického i psychického násilí mezi žáky

· zlepšovat vztahy mezi žáky a učiteli

· zajistit odborné vzdělávání pedagogů v rámci prevence

Krátkodobé cíle

· Zapojení žáků do tvorby zdravého prostředí a zdravých životních podmínek.

· Zapojení žáků do aktivního vytváření příznivého klimatu na škole.

· Pomoc dětem při řešení jejich problémů.

Primární prevence sociálně patologických jevů u žáků je zaměřena na

- Návykové látky, drogy.

- Šikana, kyberšikana, šikana mířená proti učiteli.

- Rizikové chování v dopravě.

- Poruchy příjmu potravy (mentální anorexie, mentální bulimie).

- Záškoláctví.

- Tabák.

- Alkohol u dětí školního věku.

- Syndrom týraného dítěte CAN.

- Homofobie.

- Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus.

- Vandalismus.

- Netolismus.

- Nová náboženská hnutí.

- Příslušnost k subkulturám.

- Sebepoškozování.

- Rizikové sexuální chování.

- Domácí násilí.

- Krádeže.

- Násilí ve školním prostředí.

- Problémové situace týkající se žáka s PAS.

1. – 3. ročníku považujeme za důležité

- podporovat a rozvíjet u dětí zdravý životní styl, rozvoj etického a právního vědomí, občanských postojů v hodinách prvouky, praktických činností, a to přiměřeně této věkové skupině

- rozvoj zdravého sebevědomí, výchova k rasové toleranci a respektu k individualitě každého jedince

- důsledné osvojování norem mezilidských vztahů, (v dětském kolektivu a v interakci učitel – žák)

- včasné rozpoznání šikany (informovanost učitelů a pedagogických pracovníků)

- při projevech šikany využívat výchovná opatření podle závažnosti přestupku, včas informovat rodiče, výchovného poradce, (popř. školního psychologa, sociální pracovnice, PPP, Policii ČR)

- informovat o kyberšikaně a používání sociálních sítí

- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě

- včasné odhalování specifických poruch učení a poruch chování

- v případě nevhodného rodinného prostředí kontaktovat OSPOD

- vést šesti až osmileté žáky ke kvalitnímu využití volného času a tím předcházet budoucím konfliktním situacím

- vést rodiče při řešení problémů ke spolupráci s třídní učitelkou, výchovnou poradkyní a školní psycholožkou

Ve 4. – 7. ročníku se chceme zaměřit

- na výchovu ke zdravému životnímu stylu (zmínit poruchy příjmu potravy),

- rozvoj etického a právního vědomí, občanských postojů v předmětech občanské výchovy, výchovy ke zdraví, vlastivědy, přírodovědy

- na rozvoj zdravého sebevědomí, výchovu k rasové toleranci a respektu k individualitě každého jedince, osvojování norem mezilidských vztahů a komunikace

- na upevňování postojů vůči drogám a osvojení umění odmítnout drogu

- na vedení žáků k všestrannému rozvoji

- na seznámení žáků s projevem šikany, jejich vedení k všímavosti a rozpoznání projevů šikany, poskytnutí návodu, jak se zachovat v přímém kontaktu se šikanou viz Školní plán proti šikaně

- seznámení s rizikem pohybu a komunikace po internetu a sociálních sítích (kyberšikana,…)

- na minimalizaci rizik v průběhu pobytu žáků v základní škole (aktivní využití velké přestávky, úprava školního řádu – kromě práv žáka jsou zde přesně vymezeny povinnosti

- zapojování rodičů žáka do těchto náprav - na aktivnější spolupráci s rodiči problémových žáků (využít při řešení problémů PPP Roudnice a Litoměřice, Policii ČR, městskou policii, výchovnou poradkyni, metodika prevenci, školní psycholožku, speciálního pedagoga…)

- na využití nabídky besed na téma vztahy v rodině, mezilidské vztahy, soužití generací, pohyb a komunikace po sociálních sítích, kyberšikana, sexuální problematika, poruchy příjmu potravy, škodlivost kouření, pití alkoholu, zneužívání návykových látek, gamblerství

- poskytování kvalitních aktivit pro volný čas, využití nabídky školních kroužků

- organizování adaptačních pobytových kurzů pro nové kolektivy v 6. třídách /září, říjen/, a využívání třídnických hodin

V 8. – 9. ročníku považujeme za prioritní

- výchovu k odpovědnosti za své zdraví a zdraví ostatních (viz školní řád)

- formovat vhodné způsoby chování (viz školní řád) na opakované přestupky okamžitě upozornit rodiče a hledat společné způsoby nápravy

- zvýšenou pozornost věnovat rizikovým skupinám žáků (žáci s opakovaným sníženým stupněm z chování, žáci pocházející z patologického rodinného prostředí, žáci z rozvádějících se rodin,…)

- zvýšený důraz na spolupráci s rodiči (včetně nabídky organizací, které poskytnou rodičům profesionální pomoc – Pedag. psychologická poradna v Roudnici a Litoměřicích, bezplatná poradenská pomoc ze strany školního psychologa, kontaktní protidrogové centrum, Nemocnice Pardubice – poradna pro léčbu návykových chorob, oddělení klinické biochemie, oddělení výchovy ke zdraví, OHS Pardubice – poradna pro odvykání kouření, Středisko výchovné péče PYRAMIDA, Dětská psychiatrická ambulance – u Husova sboru, Linka bezpečí, Linka důvěry, Linka vzkaz domů, Bílý kruh bezpečí, sociální zdravotní služby firmy LAXUS

- důvěryhodnou a dostupnou pomoc výchovné poradkyně, metodika prevence nebo školní psycholožky

- nabídka aktivit pro volný čas - účast na sportovních soutěžích (hokejbal proti drogám)

- odhalovaní školní šikany – případné okamžité řešení ve spolupráci s rodiči a školním kolektivem - poskytnutí pomoci oběti šikany (překonat strach a úzkost a otevřeně o ní hovořit)

- navodit úzkou spolupráci mezi žáky, rodiči a učiteli, jasně vymezit možnost oznamování a vyšetřování šikany (třídní učitel, rodič, třídní schůzka, žák)

- zajistit pečlivou evidenci případů a jasně stanovit možnost trestů - budování právního vědomí žáků

- systematickou profesní přípravu (8. roč. v předmětu Člověk a svět práce, návštěva žáků 9. ročníku s třídní učitelkou na Úřadu práce Štětí, účast na Burze škol v Litoměřicích, využití internetových adres v rámci výuky rodinné výchovy, hodin Člověk a svět práce a práce na počítači, spolupráce s PPP)

- důsledné sledování docházky žáků do školy třídním učitelem, obzvlášť pak pravidelných a krátkodobých absencí, evidence včasných omluv nemocných žáků rodiči

- včasné odhalování záškoláctví ve spolupráci s třídním učitelem a rodiči

Získané vědomosti na I. stupni

- Léky musí být užívány podle předpisů, a jsou-li zneužívány, mohou být i nebezpečné.

- Je zakázáno vlastnit některé drogy.

- Alkohol a tabák jsou také drogy, přestože vlastnit je není zakázáno.

- Některé látky, které bývají běžně v domácnosti, mohou být nebezpečné, jsou-li zneužívány, a měly by být bezpečně skladovány.

- Drogy mají vliv na naše zdraví a mohou změnit to, jak se cítíme.

- Termíny užívat a zneužívat, závislost a návyk.

- Jak pracuje lidské tělo.

- Hodnota zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu a nemoci.

- Příklady vhodného chování, které vede k utužení zdraví, přátelství a kamarádství.

- Vědět, že učitelé a rodiče mohou pomoci.

Získané dovednosti na I. stupni

- Jak se chránit v různých situacích

- jak zajistit pomoc pro sebe i ostatní, když je potřeba - jak si zachovat vlastní sebedůvěru.

- Učí se rozlišovat, co je požívatelné a co není.

- Jak pečovat o tělo.

Utvořené postoje na I. stupni

- Uvědomění si sebe sama

- sebeúcta, pochopení vlastních hodnot

- Přijmout dobře míněné rady od rodičů a učitelů.

- Uvědomovat si, že existují rozdíly mezi lidmi, že různí lidé jednají podle různých hodnot.

- Uvědomělý postoj k používání a skladování výrobků užívaných v domácnostech.

- Kladný postoj k vlastnímu tělu.

Získané vědomosti na II. stupni

- Úloha léků ve společnosti.

- Účinky alkoholu.

- Nebezpečí kouření tabáku.
- Další informace o specifických drogách – včetně těkavých látek a léčiv.
- Nebezpečné důsledky experimentování s drogou – oblast zdraví, práva, vlivu na rodinu.
- Zdraví a nemoc.
- Znalost stavby a fungování lidského těla.
- Základní znalosti péče o tělo – význam správné stravy a cvičení pro zachování zdraví.
- Užívání drog v minulosti a úloha lidových léků.
- Způsoby, jakými výrobci alkoholu a tabákových výrobků propagují své výrobky.
- Další informace o působení drog a nebezpečí, která mohou přinést.
- Znalosti práva v souvislosti s drogami.
- Znalost školních předpisů týkajících se drog a jejich užívání.
- Význam péče o tělo.
- Kde získat radu a pomoc, nastanou-li problémy.
- Jak poskytnout pomoc druhým.

Získané dovednosti na II. stupni

- Dovednosti spojené se správným rozhodováním.
- Jak si vybírat vhodné osoby a organizace, u nichž lze hledat pomoc.
- Budování vlastní sebeúcty a úcty druhých.
- Volba správného druhu stravy.
- Dovednosti v oblasti péče o tělo, v oblasti tělesných cvičení a hygieny.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ŠTĚTÍ
OSTROVNÍ 300
FAKULTNÍ ŠKOLA
UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM
Pedagogická fakulta

Utvořené postoje na II. stupni

- Uvědomění si vlastních hodnot.

- Pozitivní přijímání příkladů dospělých.

- Přijímání odpovědnosti za sebe a své chování.

- Tolerance vůči nedostatkům ostatních.

- Akceptování a oceňování rozmanitosti a rozdílnosti v lidském životě.

- Cenit si vlastního těla.

- Zodpovědnost vůči sobě i vůči svému okolí.

- Sebejistota v rozhodování založená na radách a příkladech druhých.

- Ochota vyhledávat pomoc, když je potřeba.

- Nápomocný přístup vůči druhým.

Školní preventivní strategie **ZŠ Štětí, Ostrovní 300, okres Litoměřice** je podkladem pro zpracování Preventivního programu, jehož součástí je Program proti šikanování, Krizový plán, Bezpečnostní plán na jednotlivé školní roky. Je průběžně vyhodnocován a písemné vyhodnocení jeho účinnosti za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

Vypracovala: Bc. Markéta Varousová, metodik prevence

Dokument byl revidován a schválen 1.9 2020 novými metodiky prevence:

Za I. stupeň Mgr. Pavlína Holešovská

Za II. stupeň Mgr. Lenka Pizúrová

Schválil: PhDr. Jiří Šlégl, Ph.D., ředitel školy